

Regeringskansliet, Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
helene.lassi@regeringskansliet.se

Remiss om Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden

Er beteckning: 10231723 dnr LI2024/02009.

Sammanfattning

Rapporten beskriver Boverkets utredningsarbete och slutsatser av hur en nationell klassificering av plan- och bygglagens ärendetyper kan implementeras i kommunernas arbete. Det förs också ett resonemang om för- och nackdelar med ett frivilligt alternativt obligatoriskt införande av systemet.

Klassificeringen omfattar endast ärendetyper som faller inom kommunens beslutsmandat. Klassificeringssystemet syftar till att göra en systematisk indelning av centrala moment som ingår i de kommunala processerna enligt PBL samt att skapa en mer effektiv och transparent bygglovsprocess. Ärendehanteringssystemet föreslås tillhandahållas till kommunerna utan krav på motprestation. Tanken är att systemet skulle innebära att kommunerna inte behöver upphandla en motsvarande tjänst på sikt.

Länsstyrelsen motsätter sig inte förslaget, men tycker att det skulle behöva framgå tydligare på vilket sätt kommunerna kommer att belastas, både ekonomiskt och arbetsmässigt, samt avseende hur lång tid som beräknas till att systemet är på plats.

Länsstyrelsens synpunkter

Det kommunala självstyret

Förslaget bedöms till viss del påverka det kommunala självstyret. Vissa tolkningar fastslås i klassificeringssystemet av den statliga myndigheten. Det gäller bland annat tolkningen av hur olika bestämmelser ska tydas. Boverket anger att sådana eventuella inskränkningar skulle behöva utredas i särskild ordning och att frågan behöver utredas närmare.

Länsstyrelsen instämmer i att frågan behöver utredas i det fortsatta arbetet.

Uppdelning av lovärenden

I rapporten står att om en ansökan om flera olika åtgärder lämnas in till byggnadsnämnden och beviljas, kommer den oftast att resultera i ett och samma beslut om lov. Vidare anges att detta skulle försvåra framtagandet av detaljerad statistik avseende hur lång tid det tog att handlägga respektive åtgärd. Av den anledningen skulle en form av delbeslut övervägas, alltså att flera åtgärder beslutas var för sig.

Förslaget ska enligt rapporten inte hindra kommunen från att handlägga åtgärder i ett sammanhang för att kunna pröva åtgärderna i förhållande till varandra. En sammantagen bedömning kan uppnås även där åtgärderna beslutas separat.

Länsstyrelsen anser att även om nämnden prövar åtgärderna i ett sammanhang kan en uppdelning i separata beslut innebära svårigheter, exempelvis vad gäller prövningen av om en avvikelse är att betrakta som liten och därmed kan godtas. I den bedömningen ska då bland annat beaktas om åtgärden tillsammans med andra avvikelser inte är alltför omfattande.

Ekonomiska förutsättningar

Boverket skriver att den största nackdelen med ett författningstvång är att det är kostnadsdrivande. En statlig reglering som är tvingande för kommuner och regioner ska i princip vara kostnadsneutrala för kommunerna. Ett förslag som föreslås är att justera kostnaderna genom statsbidrag.

Länsstyrelsen menar att kostnadsberäkningarna även behöver inkludera den tid som tillkommer då kommunerna måste anpassa sin verksamhet, upphandla programvara som uppfyller kraven till en förändrad ärendehantering, samt tid som behöver avsättas för upplärning. Ett införande av klassificeringsstrukturen bör inte medföra ytterligare kostnader för kommunerna.

Dessutom, som Boverket påpekar, kommer det att krävas en fortlöpande förvaltning och vägledning till kommuner och systemutvecklare. Kostanden beräknas till 34 miljoner plus en årlig kostnad på 7.5 miljoner. Länsstyrelsen befärar att implementeringen av klassificeringssystemet kommer att dra ut på tiden och att dessa kostnader kan komma att överskridas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Pär Hansson med samhällsplanerare Monika Axelsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också planarkitekt Ted Kransby samt länsjurist Kristina Nordenson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.